

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie mies. 5.700.000 Mk.,
z dostawą do domu 6.250.000 Mk.,
na prowincji 6.250.000 Mk., z
granicą 10.000.000 Mk.
Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

250.000 Mp

na prowincjonalnych dworcach
300.000 Mk.

Redakcja i Administracja
Lwów, Sykstuska 21.

Tel. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór 496

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Czy grozi wojna rosyjsko-rumuńska.

Nadzwyczajny sukces subskrypcji na Bank Polski.

Pokrycie 112% kapitału zakładowego. — Skromny udział ziemiaństwa i handlu w zapisach.

WARSZAWA, 14. 4. (Pat.) Subskrypcja na akcje Banku Polskiego pokryła 112 proc. kapitału zakładowego. Według ostatnich danych statystyka udziału poszczególnych sfer społeczeństwa w subskrypcji akcji Banku polskiego przedstawia się w następujących cyfrach:

Przemysł 32 proc., Banki bezpośrednie 17 proc., urzędnicy i wojsko 17 proc., inteligencja i kooperatywy 11 proc., akcjonariusze prywatni bez prawa głosu, głównie inteligencja 8 proc., rolnictwo 8 proc., handel 5 proc., różni 3 proc., gminy i miasta 1 procent.

Jak widać z zestawienia powyższego gminy i miasta, kooperatywy, urzędnicy i wojsko, oraz zawody wyzwolone subskrybowały ogółem 37 procent kapitału zakładowego Banku. Wobec tego wyniku zapisów ministerstwo skarbu przy ustalaniu z komitetem organizacyjnym Banku listy kan-

dydatów do Rady nadzorczej uwzględniło z listy przemysłowców 4 kandydatów, z listy Banków 2 kandydatów, z listy rolnictwa 1 kandydata. Ministerstwo dla handlu rezerwuje 1 miejsce. Skarb, gminy i miasta, kooperatywy, urzędnicy i wojsko, oraz zawody wyzwolone winny otrzymać w Radzie nadzorczej Banku 4 miejsca.

—:—:—

Bezczelność „Lewiatana”.

WARSZAWA, 14. 4. (Tel. wł.) Dzisiaj do premiera Grabskiego udała się delegacja „Lewiatana” z dyr. Wierzbickim na czele i zażądała usunięcia z Rady nadzorczej Banku polskiego reprezentanta inteligencji pracującej mimo, że jak stwierdzono, inteligencja pracująca subskrybowała 37 proc. kapitału zakładowego.

Bezczelne to żądanie wywołało powszechne oburzenie.

wane twierdzą, że mieć on będzie charakter podobny do sojuszu czesko-słowackiego. Ij. będzie wyłącznie obronny i całkowicie podany do wiadomości publicznej.

RZYM, 14. 4. (AW). „Messagere” donosi, iż rząd francuski nie chce zobowiązać się do udzielenia pomocy rządowi rumuńskiemu na wypadek, gdyby Rosja usiłowała zdobyć przemocą Bessarabję. Rząd francuski powołuje się na to, iż żaden traktat z państwami M. Ententy nie zawiera tak daleko idących klauzul.

BUKARESZT, 14. 4. (AW). Aresztowania przywódców komunistycznych w Rumunii trwają w dalszym ciągu. Władze stwierdzają, że są w posiadaniu materiałów dowodowych, według których aresztowani komuniści dopuścili się zdrady stanu na korzyść Moskwy.

Trocki nie boi się Francji.

MOSKWA, 14. 4. (Pat.) Donoszą z Tyflisu: Trockij wygłosił na nadzwyczajnym posiedzeniu tyfliskiego Kom. Wyk. przemówienie w sprawie międzynarodowej sytuacji S. R. S. S. R. Odnosząc do zerwania rokowań z Rumunją Trockij zaznaczył, że Rumunja odrzuciła plebiscyt nie oznacza to jednak wojny. Polityka Rumunii jest dyktowana przez Francję, która stoi za plebiscytem Polski. Polska dołączyła nigdy do nas nie mówiła w takim tonie, jak obecnie. Francja czyni też próbe pokłócenia nas z Turcją. Jeżeli Clemenceau nie zwyciężył nas swą polityką drutu kolezastego, to lembardziej klucie szpilki Poincarégo nas nie zastrasza.

Śledztwo w sprawie zająć listopadowych.

Robotnicy zostali sprowokowani. — Próby tuszowania wyniku dochodzeń.

WARSZAWA, 14. 4. (Tel. wł.) Komisja sejmowa, wybrana dla przeprowadzenia śledztwa w sprawie zająć listopadowych, stwierdziła na podstawie przesłuchania świadków w Tarnowie (między innymi wiceburmistrza miasta) że robotnicy zostali sprowokowani i napadnięci przez policję. Nasuwa się ponadto podejrzenie, że wśród

robotników grasowali prowokatorzy policyjni.

Wobec tego, że większość prawicowa komisji odrzuciła żądanie posłów Putka i Liebermana, przeprowadzenia ścisłego śledztwa w tym kierunku, obaj posłowie zaprotestowali przeciw tuszowaniu wyniku dochodzeń i wystąpili z komisji.

Sojusz francusko-rumuński

w stadium rokowań.

PARYŻ, 14. 4. (Pat.) Polrad. Oficjalna wizyta rumuńskiej pary królewskiej została ukończona, jednakże min. spraw zagr. Duca pozostanie nadal w Paryżu i prowadzić będzie z Poincarem rokowania w sprawie projektowanego sojuszu.

Nieco później zapowiedziana jest wizyta serbskiej pary królewskiej. Wizyty te zacieśnia więzy przyjaźni między Francją a państwami Małej Ententy.

W sprawie przygotowywanego sojuszu francusko-rumuńskiego sferę poinformo-

Japonja — Rumunja — Francja ?

TOKIO, 14. kwietnia (Pat.) Zaprzeczają tu kategorycznie pogłoskom o układzie sojuszniczym pomiędzy Japonją a Rumunją, oraz pomiędzy Japonją a Francją.

Pr. 374/24.

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!

Sąd okręgowy karny we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułów, umieszczonych w czasopiśmie „Dziennik Ludowy” nr. 8- z dnia 9 kwietnia 1924 na stronie siódmej pierwszego z góry w szpalcie pierwszej i drugiej w ustępach: a) tytuł b) ustępy od słów: Policja uznała to... do końca artykułu zawiera znamiona występków z § 300 u. k. i art. VIII, ust. z 17/12 1862 Nr. 8/63 Dz. pp. uznał dokonaną w dniu 8. IV. 1924 konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego.

Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie.

Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz.p.p. nr. 6 ex 1863 t.j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 4.000.000 mk.

Lwów, dnia 11. kwietnia 1924.

Podpis nieczytelny.

ZNANY
MAGAZYN

„REKLAMA”

(E. TAUBE)
Grodecka 87

materjały angielskie na płaszcze,
kostjomy i ubrania męskie oraz
bogato zaopatrzony skład galan-
terji. 317-4

UWAGA: Dla P. T. Urzędników i urzędniczek na dogodne warunki.

Baczność!

Nowo
otworzony
MAGAZYN STROJÓW DLA PAŃ
przy ul. Grodeckiej 85
Dla P. T. Urzędników i Urzędniczek na dogodne warunki.

poleca: Kostjomy, Płaszcze, Suknie, Bluzki,
Bieliznę we wielkim wyborze o 25% taniej

Czy grozi wojna rosyjsko-rumuńska?

RZYM, 14. 4. (Pat.) Tutejszy poseł rumuński oświadczył przedstawicielowi „Trybuny“, że nie sądzi, aby Rosja z powodu Bessarabji rozpoczęła wojnę przeciw Rumunii. Rosja uprawia propagandę sprawy bessarabskiej jedynie ze względów polityki wewnętrznej. Żądanie Rosji, aby jej zwrócono Bessarabję, wygląda tak samo, jak gdyby ktoś żądał od Włoch, aby zwróciły

provincje świeżo do Włoch przyłączone. Gdyby Rosja chciała urzeczywistnić te pogroźki, wtenczas nie może być wątpliwości co do tego, jaka byłaby odpowiedź Rumunii. Jesteśmy uzbrojeni i gotowi bronić naszych praw, któreśmy zyskali w wojnie i traktatach pokojowych. Jesteśmy gotowi porozumieć się z Rosją, ale kwestja Bessarabji nie może być przedmiotem dyskusji.

Wypłata emerytur.

WARSZAWA, 14. 4. (Tel. wł.) Ministerstwo skarbu komunikuje, że wypłata emerytur wraz z zaległościami na poczet należności, przypadających emerytom w myśl ustawy z 19. grudnia 1923, będzie uskuteczniła w ten sposób, że kwoty te wyniosą 75—80 proc. sum. należnych eme-

rytom. Wypłata rozpocznie się 1. maja.

Zaznaczyć należy, że Ministerstwo spraw wojskowych otrzymuje cały szereg prośb o przyznanie emerytur od osób, które powołując się na „zasługi“ swych przodków, żądają emerytur.

—:—:—

Wielka katastrofa kopalniana w Karwinie.

MORAWSKA OSTRAWA, 13. 4. W ubiegłą sobotę wydarzyła się wielka katastrofa w karwińskiej kopalni, a powstała wskutek eksplozji gazów kopalnianych w szybie „Gabriel“, która pociągnęła za sobą jako ofiary

15 ZABITYCH I 8 RANNYCH.

Szyb ten należy do najwydatniejszych w całym Zagłębiu; jego roczna produkcja wynosi 1.8 milionów cetnarów metrycznych.

Powód eksplozji dotychczas nie jest

wyjaśniony. Przypuszczają, że jest to nieprzewidziany żywiołowy wybuch, jakie często się zdarzają.

MORAWSKA OSTRAWA, 14. 3. (Pat.) Na szybie „Gabriel“ w Karwinie zdarzyła się wczoraj ponownie katastrofa wskutek wybuchu gazów i pyłu węglowego. Katastrofa dzisiejsza przerasta rozmiary katastrofy wczorajszej, gdyż zniszczyła cały szyb. Liczba ofiar nieznana. Zdaje się jednak, że jest większa od wczorajszej.

Arcyb. Cieplak w Warszawie.

WARSZAWA, 14. kwietnia. (Pat.) W niedzielę w południe przybył arcyb. Cieplak. Powitany z entuzjazmem udał się do salonu przyjąć na dworcu, gdzie wygłosił przemówienie prezes Rady miejskiej Balański. Następnie ks. arcyb. wsiadł do karety z której tłum wyprzągnął konie. Na ulicach przez które przejeżdżał ks. arcyb. zgromadziły się ogromne tłumy publiczności wznoszące na cześć gościa entuzjastyczne okrzyki.

WARSZAWA, 14. kwietnia. (Tel. wł.) Dzisiaj w południe arcyb. Cieplak złożył wizytę posłowi angielskiemu, p. Müllerowi. Arcybiskup dziękował za interwencję posła angielskiego u rządu sowieckiego, dzięki której arcybiskup uzyskał wolność.

Ogłoszenie wyborów we Francji.

PARYŻ, Wolff, 14. 4. (Pat.) Dziennik urzędowy ogłasza rozporządzenie w sprawie nowych wyborów, które odbędą się 11. maja b. r. Wybory ścisłe odbędą się 25. maja b. m. Nowa Izba zbierze się w niedzielę 1. czerwca. Stosownie do uchwały parlamentu będzie się ona składała z 584 posłów zamiast dotychczasowych 624.

Sowiecki delegat zapewnia o sympatiach Rosji do Polski.

KRAKÓW, 14. 4. Bawiący przed kilkoma dniami w Krakowie rosyjski komisarz ludowy Hanecki-Fürstenberg, oświadczył dziennikarzom, że stosunki między Polską a Rosją w ostatnich czasach poprawiły się istotnie. Polska dąży do nawiązania ścisłych stosunków gospodarczych z Rosją. Zawarto już szereg układów, a inne są w toku, między nimi konwencja konsularna i układ handlowy.

Rosyjski komisarz ludowy zaznaczył następnie, że rosyjski naród żywi sympatię dla narodu polskiego. Rosja nie myśli o propagandzie aneksjonistycznej, lecz nie można brać za złe rządowi sowieckiemu, iż chętnie widziałby sowiecki ustrój rządów w państwach sąsiednich.

—:—:—

Warunki bankierów angielskich dla Rosji.

LONDYN, 14. 4. (Pat.) Grupa najwybitniejszych bankierów angielskich wystosowała do Mac Donalda memorandum, wskazujące, że przywrócenie kredytu rosyjskiego w Anglii musi być uzależnione od wypełnienia następujących warunków: 1) Układ o uznaniu długów publicznych i prywatnych; 2) sprawiedliwy układ o zwrot zabranych majątków prywatnych; 3) stosowanie kodeksu cywilnego; 4) umożliwienie angielskim bankierom, przemysłowcom i kupcom traktowania bezpośredniego z rosyjskimi instytucjami bez pośrednictwa rządu sowieckiego; 5) zaprzestanie propagandy rosyjskiej przeciw innym krajom.

—:—:—

Amerykańskie rewolucje.

LONDYN, 14. kwietnia. (Pat.) Według doniesienia „Exchange Telegraph“ z Waszyngtonu miała rewolucja w Honduras przybrać niepokojące rozmiary. Powstańcy zaatakowali wczoraj stolicę Tegucigalpę, w której oszańcowali się wojska rządowe. W ciągu walki miało poleć 140 żołnierzy. Sprawozdanie wystosowane do amerykańskiego ministerstwa marynarki donosi, że samolot powstańców rzucił na miasto kilka bomb, od których wybuchu zginęło 10 kobiet i dzieci.

—:—:—

Gen. Florescu w Warszawie.

WARSZAWA, 14. kwietnia. (Pat.) W dniu 12. bm. podejmował min. spr. wojsk. gen. Sikorski obiadem gen. rumuńskiego Florescu. Gen. Florescu wydal 13. b. m. obiad dla przedstawicieli armii polskiej. W towarzystwie wzniesionym na cześć prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dziękował gen. Florescu min. spr. wojsk. za serdeczne przyjęcie, jakiego doznał w Polsce podkreślając, że przekonał się o gorących uczuciach przyjaźni dla Rumunii tak w wojsku jak i w społeczeństwie polskim.

—:—:—

O nowy kurs polityki na kresach.

WARSZAWA, 14. 4. (Tel. wł.) Dzisiaj odbyło się posiedzenie politycznego komitetu Rady ministrów, który w dalszym ciągu obradował nad sprawą stosunków szkolnych i wyznaniowych na kresach wschodnich. — Minister oświaty, Miklaszewski, przedłożył plan odnośnej ustawy, który został przez Radę zaakceptowany.

Podwyższenie podatków na cele szkolnictwa.

WARSZAWA, 14. 4. (Tel. wł.) Rada ministrów uchwaliła podwyższenie podatku gruntowego, oraz oddzielnego podatku progresywnego za r. 1924 o 100 proc. Podwyższenie to umotywowane jest potrzebą pokrycia wydatków, połączonych z utrzymaniem szkolnictwa powszechnego.

Zmiany personalne w min. spraw zagr.

WARSZAWA, 14. 4. (Tel. wł.) Wczoraj odbyła się konferencja w ministerstwie spraw zagr. nad sprawą zmian personalnych M. S. Z. Postanowiono jak najspieszniej zmiany te przeprowadzić.

—:—:—

O konwencję kolejową z Rosją.

WARSZAWA, 14. 4. (Pat.) Rokowania się po kurytarzu; w wielu miejscach rury w sprawie konwencji kolejowej polsko-rosyjskiej, dobiegają końca. Jest nadzieja, że przed świętami konwencja będzie podpisana. Na posiedzeniu plenarnym ma być rozważana dotychczas nieustalona sprawa rozstrzygnięcia sporów, które mogą ewentualnie w przyszłości wynikać między stronami zawierającymi konwencję. Jest to jedyny art. dotychczas nieustalony.

—:—:—

Zawieje śnieżne w Europie środkowej.

FRYBURG, 14. kwietnia. (Pat.) W ostatnich dniach spadły w Schwarzwaldzie śniegi. W niedzielę wieczorem szalała burza. Warstwa śniegu wynosiła 2 i pół metra.

WROCLAW, 14. kwietnia. (Pat.) Wczoraj po południu szalała tu silna burza połączona z zawieją śnieżną.

WIEDEŃ, 14. kwietnia. Z krajów alpejskich donoszą o silnych opadach śnieżnych.

WARSZAWA, 14. kwietnia. (AW). Z Hamburga, Monachium, Wiednia, Krakowa, Zakopanego, Wilna i Lublina donoszą, że spadły tam śniegi.

—:~:~

Republikańskie prądy w Szwecji.

SZTOKHOLM, 14. kwietnia. (Pat.) W sobotę zgłosił w Rigsdagu szwedzki poseł Sponberg wniosek o zniesienie monarchji i wprowadzenie republiki. Po krótkiej dyskusji wniosek odrzucono 83 głosami przeciw 53.

—:~:~

Amerykański bill imigracyjny.

WASZYNGTON, 14. kwietnia. (Pat.) Izba reprezentantów przyjęła ustawę określającą procent imigracji endzjoziemskiej do St. Zjednoczonych na 2 proc.

—:~:~

Źle go zabalsamowali.

WARSZAWA, 14. 4. (AW). Mimo, że zwłoki Lenina zostały zabalsamowane, ulegają one rozkładowi i zniekształceniu, tak, że wystawianie zwłok na widok publiczny przez szklane wisko trumny okazało się niemożliwym.

—:~:~

Zamach na życie regenta węgierskiego.

BUDAPESZT, 14. 4. (Pat.) Na czele spisku na życie regenta Horthy'ego, stał 23-letni grafik Aleksander Staron. Podczas śledztwa podał się on za anarchistę. Dwaj inni aresztowani mieli być wykonawcami planu zamachu.

—:~:~

Strejk górników zlikwidowany.

Katowice, 12 kwietnia.

Strejk górników na G. Śląsku został po pertraktacjach z rządem i 10 dniowej walce strejkowej przerwany. Zlikwidowanie walki strejkowej nastąpiło po otrzymaniu od rządu deklaracji, że i na G. Śląsk zostanie rozciągnięta ustawa o 46 godz. czasu pracy w tygodniu.

Deklaracja rządowa brzmi: Rząd stwierdza, że ujednolajnienie ustawodawstwa społeczno robotniczego na całym obszarze Rzeczypospolitej uważa za pożądane w całej rozciągłości, a w szczególności ujednolajnienie ustawodawstwa o czasie pracy w stosunku do Górnego Śląska i że przystąpi na podstawie porozumienia z zainteresowanymi czynnikami do urzeczywistnienia tego postulatu w chwili, kiedy połączenie gospodarczo-finansowe państwa, w dobie obecnej szczególnie trudne na to pozwoli.

„Ministerstwo pracy w najbliższym czasie wyłoni specjalną komisję, której przeznaczeniem będzie rozważanie sprawy zunifikowania prawodawstwa robotniczego dla całej Rzeczypospolitej w szczególności, o ile ono dotyczy czasu pracy“.

Po otrzymaniu tej deklaracji górnicy powrócili do pracy.

Jak widzimy strejkujący nie zdołali swej walki zakończyć pełnem i natychmiastowem zwycięstwem. Przyczyna zadowolenia się takim połowicznym wynikiem leży w tem, że na G. Śląsku tylko 50% gór-

ników stanęło do walki. Reszta obalamucona przez N. P. R., chadeków i komunistów pracy nie zastanowiła. Na 150 tys. górników tylko 70 tys. brało udział w walce. Tylko w Zagłębiu dąbrowskim i krakowskim, gdzie górnicy na znak solidarności z G. Śląskiem proklamowali strejk, stanęli wszyscy górnicy do walki, sam G. Śląsk niestety nie poszedł w całości za ich przykładem. Zrozumieli wynikającą stąd trudność sytuacji reprezentanci strejkujących górników i na kongresie rad załogowych zgodnie uchwalili przyjąć zobowiązania rządu do wiadomości i walkę strejkową przerwać.

Podnieść należy, że było to pierwsze wystąpienie klasowego Zw. Górników na G. Śląsku, gdzie dotąd pracowały wyłącznie niemal żółte organizacje narodowe i chadeckie. Ale wyłom w ich domenę został zrobiony. W czasie strejku dziesiątki tysięcy górników wstąpiły do klasowego związku. Okopy socjalistyczne zostały już zbudowane, enpeerowskie Zjednoczenie zawodowe Polskie zostało poważnie podkopane.

Przebieg tej wielkiej walki górników o zasadnicze prawa, w ochronie 8 godz. dnia pracy jest jeszcze jednym przekonującym dowodem, że rozdrobnienie się organizacji robotniczych na małe związki leży tylko w interesie kapitalistów, że zwycięstwo klasy pracującej leży w jednej wielkiej klasowej organizacji.

—:::—

Z Uniwersytetu Ludowego.

Prof. dr. K. Chyliński: Grobowce egipskie.

Dzięki wspaniałemu odkryciu tajemnic grobu Tutankhamena, zabytkami prastarego Egiptu interesują się dziś już nie tylko sfery naukowe, ale bardzo szerokie rzesze. Zapewne, iż powoduje ten objaw atmosfera sensacji, jaka od pierwszej chwili otoczyła badaczy tajemnic Faraonów.

Byłoby pożądane, jak zaznaczył w swym wykładzie prof. Chyliński, aby to chwilowe zainteresowanie publiczności sprawami nauki i kultury przerodziło się w trwałe.

Wykład miał wielkie powodzenie. Licznie zebrani słuchacze z niesłabnącą uwagą wpatrywali się w szereg przeźroczy, ukazujących najdawniejsze grobowce egipskie, piramidy, restytuowane widoki i pla-

ny budów, przekroje grobowców, ilustrowane staroegipskie teksty znalezione w grobach oraz przedmioty najrozmaitsze, które wkładano zmarłym królom i potentatom staroegipskim w grobowce, w przekonaniu, że będą nieboszczykom, podobnie jak za życia, użyteczne i potrzebne.

Prelegent przedstawił sposób budowy grobowców, królów Egiptu w różnych epokach oraz wierzenia materialistyczno-naturalne dawnych Egipcjan. Z prastarych tekstów dowiadują się uczeni szeregu ciekawych szczegółów o ich życiu, i stosunkach społecznych, n. p. o „strejku podczas budowy grobowców władców w skałach „Nekropolu“, kiedy głód i niedola robotników tam zajętych pchnęły ich do zaprzestania pracy, a nawet rabunku w grobowcach dawniejszych.

Z odnalezionych zabytków uczeni usi-

lują odtworzyć sobie charakter tego prastarego, tajemniczego państwa, które było zupełną własnością swych potężnych władców, czczonych i po zgonie, jako bóstwa, dalej panujące nad Egiptem.

Stanisław Wasylewski i kultura polskiego średniowiecza.

Stanisław Wasylewski w prelekcji swej rzucił pytanie:

Dlaczego średniowiecze w Polsce nie wytworzyło takich ideałów artystycznych, jakimi jaśniał zachód? Dlaczego niema u nas wspaniałej poezji owych czasów, wielkich legend starogermanskich, niema geniuszu Dantego, niema pieśni trubadurów?

Chrobre bujne przeżycia nie znajdują odpowiednika w twórczości literackiej, nie zostawiają żadnego pomnika fantazji twórczej.

By odpowiedzieć na to pytanie, prelegent wskazał na warunki historyczne Polski ówczesnej.

Chrześcijaństwo, wkraczając na ziemie Polski, było dla całej masy etnicznej narodu siłą obcą, wroga, wobec której masa ta zajmuje długo stanowisko obronne. Przedstawiciele Kościoła występują tu jako zorganizowana jednostka bojowa, niosąca zarazem wraz z wiarą, nową kulturą, łacińską. By się ta kultura przyjąć i rozszerzyć mogła, musiało zniszczyć to, co było może barbarzyńskie, ale było własne, indywidualne.

Proces przejęcia kultury łacińskiej nastąpił u nas znacznie później, niż u innych narodów. To też epoka średniowiecza u nas nie mogła być epoką twórczości artystycznej — na to było jeszcze za wcześnie — średniowiecze u nas, to dopiero szkoła.

Stwarzanie państwa, wszystkie te prace wstępne wymagały długiego czasu i wysiłku. Mimo trudności próba zaszczerpienia cywilizacji zachodniej powiodła się. Kultura ta była jednak od masy narodu czemś ogromnie dalekiem. Mowa pisana była przywilejem kościoła — życia ludu, jego charakteru, nie odzwierciedlają bynajmniej łacińskie księgi przez mnichów uczonych spisywane. Język polski dobywa się za ledwie z murów wspólnoty słowiańskiej, wyodrębnia i krystalizuje, by dopiero pod koniec średniowiecza zabłysnąć stylem Kochanowskiego, Modrzewskiego i innych. Schyłek średniowiecza też daje nam artystę tej miary, co Wit Stwos — dopiero wówczas bowiem, Polska poczyną wchodzić w okres samodzielnej pracy i fantazji twórczej, jaki na zachodzie rozkwitł znacznie wcześniej.

Wykład nacechowany właściwą Wasylewskiemu barwą i plastyką, spotkał się z serdecznym przyjęciem.

(m. h.)

Prof. dr. Ryszard Ganszynie.

Kultura uczuć.

I miłość ma swoje dzieje, i to dzieje bardzo ciekawe. Historyk kultury rozumie miłość w myśli najszerszej, jako stosunek mężczyzny do kobiety. Ten stosunek ma dwie zasadnicze strony: jedną legalną, obyczajową, którego jądrem jest małżeństwo, drugą uczuciową, elementarną, która niekoniecznie znajduje się w małżeństwie, zawsze jednak w miłości nielegalnej. Wypada nam mówić o jednym i drugim, w miarę, jak kultura miłosna, przechodziła różne koleje, których dzieje teraz podam, przytem podkreślam, że dzieje te to dzieje małżeństwa, które napisał uczony fiński Westernmark, wykładający także na uniwersytecie angielskim w Oxfordzie, ani też dzieje prostytucji, jakie przedstawił n. p. lekarz berliński Jan Bloch, lecz dzieje kultury miłosnej, o ile służyć nam mogą do zrozumienia kultury miłosnej renesansowej, z której wyprowadza się nasza kultura miłosna.

Co się tyczy czasów przedgreckich, epoki kultury egejskiej, to wiemy tylko, że tamta kultura kobieca nie różniła się zasadniczo od kultury azjatyckiej, bo królowie egejscy naśladowali prawie cały zbytek i ceremoniał dworski starszych królów w Azji Mniejszej. Kobieta była tam więc swobodna, miała ona oddzielne pokoje, oddzielną część pałacu z odpowiednią swiata. Czy wówczas rola jej była ważniejszą niż mężczyzny, czy był wówczas t. zw.

matrjarchat, panowanie legalne kobiety, o tem nie nie potrafię powiedzieć: na gruncie greckim i przedgreckim instytucja ta, istniejąca u wielu ludów pierwotnych, nie wydaje mi się prawdopodobną. Bowiem jest to tylko przypuszczenie, nieczem nie dowiedzione, że wysoka kultura kobieca jest możliwa tylko przy równoczesnem istnieniu matrjarchatu. Dzieje późniejsze raczej zaprzeczają temu. Na podstawie malowideł kreteńskich niepodobna podać szczegółów życia kobiecego: należy tylko przypuszczać, że kobieta była równouprawniona z mężczyzną, miała swobodę działania w swoim zakresie, i że starała się podbić męczyznie utrzymać swój stan posiadania i wpływu czarami i loatety i wdzięku osobistego. Strój tej kobiety wydaje nam się dziwnym: jest to suknia złożona ze serdaka i bardzo bogato ozdobionej dolnej sukni, złożonej z coraz krótszych wolantów, która to moda i nam nie całkiem jest nieznana, tylko, że krezy zastępują wolanty.

Piersi są nie tylko swobodne, lecz odciśkają się poprośtu z biustu kobiecego i zwracają na siebie i na inne uroki kobiecy wzrok mężczyzny. Moda taka zresztą nie tylko panuje w tej kulturze: jeszcze w złotym wieku kultury nowoperskiej, o której nam opowiadają baśni tysiąca i jednej nocy, podobny strój ozdabiał piękne kobiety.

Jeśli to wszystko połączymy z faktem, że w naszej modzie strój wieczorowy wymaga dekoltowania kobiety, wydaje się całkiem naturalną interpretacją, która łączy ten oryginalny charakter tego stroju z kulturą miłosną, którego charakter człowiek nie obeznany z prawdziwą kulturą, mógłby

określić jako libertynizm. Zapewne owa epoka, radowała się kobietą, i kobieta panowała nie dzięki jakimś przywilejom państwowym, lecz dzięki swemu urokowi i skąd w takich warunkach oczywista musiała istnieć kultura miłosna i to dość wysoka, i żalować trzeba, że zgola nie znamy jej formy, nie wiemy, jak mężczyzna holdował kobiecie, jak kobieta odwdzięczała się w tym kulcie mężczyźnie.

Stosunki historyczne Grecji, które pozwalają nam poznać wiele pierwiastków kultury przedgreckiej, milczą o tem. Oczywiście, nie brak i tutaj wskazówek dość wyraźnych, że pewne obyczaje lokalne trzeba łączyć z kulturą przedgrecką. — Wymieniam tu tylko jeden punkt, mian. legendę Saffony i kobiet lesbijskich, uchodzących w słownictwie nowoczesnem, dzięki niektórym powierzchownym szkicom francuskim, za mistrzynię w libertynizmie kobiecym. Faktem jest, że kobiety na wyspie Lesbos miały pewne przywileje w porównaniu z kobietami innych części Grecji: o toż miały własne zrzeszenia z osobnymi domami, i na czele jednej z tych organizacji stała poetka Saffo, która podług tradycji starożytnej opiewała także swe przyjaciółki, dając wspaniały wyraz tęsknocie serca kobiecego za miłością i za kochankiem: szczerość ta i głęboka namietność wydały się już starożytnym przewrotności, bo brak im było organu i zmysłu dla czystego zrozumienia tej kultury.

(G. d. n.)

Nowiny z dnia.

Lwów, 15 kwietnia

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Wtorek, o godz. 7 wiecz. „Trubadur“ występ H. Korskiej — abonament ważny.
Środa, o godz. 7 wiecz. „Traviata“.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO, ulica Gródecka 2 b.:

Wtorek, o godz. 7 wiecz. „Beben“.
Środa, o godz. 7 wiecz. „Świderek“.

REPERTUAR TEATRU NOWOŚCI, ulica Słoneczna:

Wtorek, o godz. 7 wiecz. „Madi“.
Środa, o godz. 7 wiecz. „Madi“.

— : —

TEATR ARTYSTYCZNO-LITERACKI „BAGATELA“

Od czwartku, 3. kwietnia. Prolog — St. Grabowska, M. Mirski, The Kays, B. Bronowski. — „Symulanci“ farsa. — Początek o godz. 8. wieczór.

— : —

UKR. NARODNYJ TEATR „UKR. BESIDY“, dyr. J. Stadnik (ul. Szaszkiewicza 5):

ZÓŁKIEW. SALA ZYD. OCHRONKI.

Wtorek, 15. b. m. „Żydówka“.

Środa, 16. b. m. „Uriel Akosta“.

Bilety wcześniej w Nar. Bazarze

— : —

TEATR ZYDOWSKI dyr. S. GIMPEL, Jagiellońska 11.

Wtorek o godz. 7.30 na cel dobroczynny „Cipke i Raj“.

Następne przedstawienia odbywać się będą w niedzielę i dnie następne.

— : —

DZISIEJSZY I J. WTORKOWY WYSTĘP HENRYKI KORSKIEJ W „TRUBADURZE“ będzie interesujący i z tego względu, że artystka na naszej scenie dawno już nie śpiewała będąc stale zaangażowaną w Lublinie. Abonament w tym dniu jest ważny.

POŻEGNALNY WYSTĘP ADY-SARI-SZAJEROWNEJ. Wielka śpiewaczka, której występy we Lwowie cieszą się niebywałym powodzeniem pożegna się z publicznością lwowską w środę w „Traviacie“. Główną rolę męską kreować będzie p. Bedlewicz.

PRZEDSTAWIENIE POPULARNE. W poniedziałek 21 w Teatrze Wielkim komedia Szamawskiego „Piak“. Początek przedstawienia o godz. 3 po poł. Bilety do wtorku sprzedają: Związek Teatrów i Chórów Wtorek, ul. Mickiewicza 26, i Księgarnia Ludowa ul. Szajnoch 2, oraz w dniu przedstawienia kasa teatru wielkiego.

WIELKI RECITAL WANDY SIEMASZKOWEJ. Wczorajem 23. kwietnia, odbędzie się w wielkiej sali ratuszowej we Lwowie recital znakomitej artystki Wandy Siemaszkowej, na dochód sierot i wdów po dziennikarzach polskich. Nigdy jeszcze przedtem nie przygotowywała się nasza wielka artystka z takim zapalem do swoich występów, jak tym razem. Piękny, szlachetny cel jego występu sprawił to, że Siemaszkowa ułożyła program, który najmilszą sianie się niespodzianką dla licznych wielbicieli jej niepospolitego talentu. — W pierwszej części programu mieszczą się wiersze w transie mediumistycznym, podane przez medium Domańska i Raichmanównę. Część druga obejmuje wiersze Kossak - Pawlikowskiej, Kazeckiej i Jadwigi Ziembickiej. Część trzecia „Balladę“ Zagadłowicza. Zakończy zaś recital przepiękny, głęboko nastrojowy hymn Marii Zabojskiej. Do każdego z wierszy znakomita artystka zastosuje odpowiedni styl recytacji. Będzie to zatem jeden z najelegantszych wieczorów artystycznych we Lwowie.

ZBIORKA NA OCHRONKĘ IM J. PIŁSUDSKIEGO. Wszystkie Szanowne Panie, które się podjęły wzięcia udziału w zbiorce poniedziałkowej na rzecz Ochronki im J. Piłsudskiego, upraszam uprzejmie o łaskawe zgłoszenie się po legitymację i puszkę w czwartek, dnia 17. kwietnia 1924 pomiędzy 5—7 wieczorem (pl. Akademicki 1, I.). — Komitet Przyjaciół Ochronki.

NA DOCHÓD TOW. KOLONJI LECZNICZYCH DLA DZIECI W KRYNICY I RYMANOWIE. Opisało pięciu, wyrzeźbił, pomalował i złożył szóstki. Łąki lwowskie czyli konterfekty mężów sławnych i osławionych. Po raz pierwszy dnia 22. kwietnia b. r., w trzeci dzień po Wielkiej Nocy o godz. 8 wiecz. w Kasyne miejskiej i Kole artyst.-literackim. Po przedstawieniu „Dancing“. Bilety wcześniej do nabycia w Sekretarjacie Kasyna miejskiego zaś w dniu przedstawienia przy kasie.

TOWARZYSTWO HISTORYCZNE. Posiedzenie Towarzystwa Historycznego odbędzie się w Wielki Piątek, dnia 18. kwietnia w Zakładzie nauk pomocniczych hist. prof. Płańska Gmach Stary I. p. — Na porządku dziennym odczyt prof. dra Ludwika Finkla p. t.: „Wstęp do Historji Powszechnej“. Początek wyjątkowo o godz. 5 popołudniu.

WAŻNE DLA WYJEŻDZAJĄCYCH NA ŚWIĘTA. Już na 7 dni naprzód zakupić można bilety kolejowe w oddziałach miastowych Polskiego Biura Podróży „Orbis“, ul. 3-go Maja 5, Szpitalna 1. (Dom towarowy). Gródecka 66, i pl. Bernardyński 7. (Hotel Krakowski). Wyjeżdżającym zagranicę zwraca się uwagę na możliwość nabycia biletów zagranicznych ważnych 6 dni w oddziałach ul. 3-go Maja 5, i Szpitalna 1. — Wszystkie bilety sprzedaje się po cenach ściśle taryfowych bez żadnej dopłaty.

SPROSTOWANIE. Odnośnie do artykułu w numerze z dnia 14. bm. co do napadu na rabina Dra Gutmana, przy ul. 3-go Maja, donoszą nam, że odnośny sprawca (Petersil Franciszek, nie jest w firmie Lubinger i Samesch zajęty lecz w „Powszechnym Składzie Odzieży“ Lwów, Pasaż Mikołusza.

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW BANKOWYCH I UBEZPIECZENIOWYCH Okręg we Lwowie, zawiadamia iż na skutek przeprowadzonej przez niego propagandy, poszczególne Grona Koleżeńskie urzędników bankowych we Lwowie subskrybowały łącznie 661 akcji Banku Polskiego, przyczem z przynajmniejścią podkreśla, że instytucje: Akc. Bank Hip., Bank Rolniczy, Pow. Bank Kredyt., Pol. Bank Przem., Pol. Bank Kraj., Bank Dysk. Warszawski, Pow. Bank Związkowy, Bank Towarowy, udzieliły wydatnego i długoterminowego kredytu i głównie przyczyniły się do powyższego pięknego rezultatu.

Z przykrością zaznaczyć musi, że reszta Banków odmówiła prośbie urzędników, lub też poprostu wysiłki ich zignorowała. Do instytucji tych należą: Bank Unji w Polsce, Bank dla Handl. i Przem. Oddział we Lwowie, Bank Komercyjny, Bank Gwarancyjny, Bank Ziemi polskiej w Lublinie, Bank Handlowo-Przem., Bank Małopolski, Akc. Bank Związkowy, Łódzki Bank Depozytowy, Bank Zjednoczenia, Polski Bank Handlowy, Bank Dyskontowy, Bank Nafłowy, Bank Agrarno-Przem., Gal. Kasa Oszczędności, Miejska Kasa Oszcz., Bank „Vesta“.

KURSY WALUT I AKCJI PRZEMYSŁOWYCH. Akcje miały wczoraj w dalszym ciągu tendencję silnie zniżkową. Obec waluty uprzymały się na poprzednim poziomie. W wolnym obrocie we Lwowie płacono wczoraj: dolary 9.215—9.250, kanad. 8.700—8.800, kor. czeskie 260—265, leje 46—47.000, franki franc. 520—530, fr. szwajc. 1.600—1.620, funty 39—39.500 tys. — P. K. K. P. wczoraj płaćła: dolary 9.147—9.240, kanad. 8.652—8.740, fr. franc. 548, belg. 464, szwajc. 1.615, funty 39.750, liry 408, floreny holend. 3.415, kor. czeskie 266, ustr. 128, szwedzkie 2.420, norweskie 1.250, duńskie 1.517 tys.

Akcje płacono: Chodorów od 15.500, Cegielski 1.875, Cmielów 2.200, Gafota 1.000, Oikos 12.500, Parowoz 1.150, Pezet 800, Pol. Nafła 1.625, Rakszawa 8.250, Siersza gór. 16.000, Tsep. 17.750, Zieleniewski 33.000 tys.

CENY ZBOŻA nie uległy wczoraj zmianie. Notowano bez transakcji: pszenicę 36—39.000, żyto 20—21.000, jęczmień 18—21.000, owies 20—22.500, siewny loco Ulinów 26.000, siano słodkie prasowane 8.500—10.500, luzem loco Zółkiew 7.000, słoma prasowana 6.500—7.500, mierzwa loco Zółkiew 5.000, grysik kukurudziany, gruby loco Kołomyja 51.640.000 tys. za 100 kg.

RABUSIE PRZED SĄDEM DORAŻNYM. W środę 16. b. m. w sądzie okręgowym karnym odbędzie się sąd doraźny nad rabusiami Banachem i Guśkiewiczem. Popelnili oni przed paru dniami rabunek w powiecie zółkiewskim, o czem podawaliśmy.

PRZYPADKOWE POSTRZELENIE. Józef Marciniów, pomocnik ślusarski, w mieszkaniu przy ul. Zygmuntońskiej w ub. niedzielę czyścił rewolwer przyczem spowodował przypadkowy strzał. Kula ugodziła w lewą łopatkę cioteczną siostrę Marciniową, 18-letnią Stellanę Siwakównę, na szczęście raniąc ją tylko lekko. Pogońowie ratunkowe po udzieleniu pierwszej pomocy odwiozło ranną do szpitala.

Marciniów po wypadku zbiegł z domu ze strachu. ARESZTOWANIE ZA NIEDOZWOLONE ZABIEGI. Onegdaj znaleziono na ementarzu Łyczakowskim zwłoki niemowlęcia podrzucone w niewykończonym grobie. Wywiadowca Kuzlik zdołał odszukać matkę podrzutka. Zznała ona w policji obciążając przeciw

akuszerce Stefani Seniuta, zamieszkałej przy ul. Kętrzyńskiego, która dokonała na niej niedozwolonego zabiegu, czem spowodowała przedwczesny poród. Działo to się z końcem stycznia b. r. Za tę czynność Seniutowa zażądała 10 milionów marek. Gdy interesowana nie mogła jej uiścić tej kwoty, wzięła ona złote kulczyki w zastaw.

Równocześnie ustalono, iż Seniutowa dokonywała podobnych zabiegów wielokrotnie, przyczem spowodowała śmierć dwóch kobiet.

Aresztowana nie przyznała się do tych zbrodni-czych praktyk twierdząc przy tem, iż podobne zabiegi są rzekomo szeroko rozpowszechnione i praktykowane. Policja odstawiła ją do więzienia sądowego.

„NADZIEWANY“ CHLEB. wypiekają w piekarni Schirmera (junior przy ul. Sadownickiej. Znałują się w nim karaluchy i p. przypiekane stworzenia. Wczoraj pewien konsument znalazł na odmianie w chlebie p. Schirmera zwitek sznurka i inne nieczystości. Gdy właściciel owego „nadziewanego“ chleba udał się do piekarni w celu wymiany chleba, piekarz ów w niegrzecznym tonie odpowiedział, że nie uczyni tego, zaś komu jego chleb nie smakuje, może sobie kupować inny.

ZNALEZIONO I ZGUBIONO. Na placu Bernardyńskim znaleziono bilet abonamentowy M. K. E. Nr. 100589, który zdeponowano w policji.

Irena Kesler, przechodząc ulicą Akademicką, zgubiła srebrny zegarek.

✱ NADESŁANE ✱

„OKRĘGÓWKA“
SPÓŁDZIELNIA PRACOWNIKÓW KOLEJOW.
WE LWOWIE
sprzedaje swoim członkom
różnego rodzaju: materiały
tekstylne, gotowe ubrania,
płótna, swetery i obuwie
na RATY miesięczne.

Pierwszorzędne OBUWIE
luksusowe i trwałe
poleca solidny magazyn obuwia S. WINDA, Kopernika 30 314—10
DOGODNE WARUNKI

Dr. Ignacy Better
ordynuje jak w latach ubiegłych 14
w KRYNICY — Willa „KRAKUS“.

PARKAN
na umieszczenie ogłoszeń handlowych
przy najruchliwszej ulicy we Lwowie.
Wiadomość: Sykstuska 21/II. Administracja „Dziennika Lud.“

Sprawy partyjne.

* KRAKOWSKI KOMITET POMOCY OFIAROM 6 LISTOPADA zwraca się niniejszem do wszystkich Towarzyszy, Komitetów i pism partyjnych, oraz sympatyków, którzy zbierali składki na ofiary 6. listopada, jednakowoż składek ani list składkowych do krakowskiego Komitetu nie nadesłali, by zechcieli donieść bezzwłocznie krakowskiemu Komitetowi, na adres Rady Robotniczej P. P. S. w Krakowie ul. Dmąjowskiego 5, w jaki sposób nastąpił rozdział pieniędzy, kto i komu rozdzielał, oraz dlaczego przy podziale pominięto Kraków, mimo, że w Krakowie pełno ofiar po zabitych, rannych, oraz więźniów politycznych, wyczekujących na pomoc, która jest nieodzowna!

Uprasza się o rychłe nadesłanie gotówki i sprawozdań, a wszystkie pisma partyjne i zawodowe o powtórzenie niniejszego wezwania!

Kraków, w kwietniu 1924.

Dr. Zygmunt Marek, poseł
Przewodniczący Komitetu

1 Maj-Swięto Proletariatu!

Sowieckie komplementy dla Anglii.

Konferencja angielsko-rosyjska. — „Dwa największe mocarstwa na świecie“. — „Rosja podziela punkt widzenia rządu angielskiego“.

LONDYN, 11. 4. (Pat.) Dziś odbyło się w Foreign Office pierwsze posiedzenie konferencji rosyjsko-angielskiej. Posiedzenie przewodniczył Mac Donald.

W powitalnym przemówieniu Mac Donald oświadczył, że uznanie rządu Sowieców przez Anglię, było aktem dokonany bez zastrzeżeń, poczem zwrócił się do delegacji z prośbą o utrzymanie dyskusji w duchu swobody i przyjaźni, wolnym od uprzedzeń, co uważa za warunek nieodzowny. Mówiąc o kredytach, jakoby Rosja pragnęła uzyskać w Anglii, premier zaznaczył, że przede wszystkim Rosja powinna uzyskać zaufanie instytucji prywatnych. Ustalenie rządu angielskiego w kierunku okazania Rosji pomocy finansowej, będzie, zdaniem premiera, rzeczą niewykonalną, dopóki społeczeństwo angielskie nie nabierze przeświadczenia, że zobowiązania, jakie rząd sowiecki przyjmie na siebie będą traktowane sumiennie. Rząd angielski, dążąc do osiągnięcia ostatecznego porozumienia z Rosją, będzie się starał jednak nie dopuścić do takiego uregulowania sprawy

JAKIEBY BYŁO POJMOWANE PRZEZ OBYWATELI ANGIELSKICH ZA NIEWŁĄSCIWE

ze stanowiska angielskiego.

W odpowiedzi na mowę Mac Donalda przewodniczący delegacji rosyjskiej Rakowski zaznaczył, że delegacja rosyjska

UCZYNI WSZYSTKO, CO BĘDZIE W JEJ MOCY,

aby rozwiązać zagadnienia tego rodzaju, jak

przedwojenne długi rządu rosyjskiego i zobowiązania prywatne.

Konferencja ma niesłychanie doniosłe znaczenie historyczne, gdyż dwa największe mocarstwa na świecie, które ją zainicjowały, postawiły sobie za cel wyrównanie nie tylko różnic istniejących pomiędzy nimi, lecz również rozwiązanie tych problemów, które mają bezpośredni wpływ na wzmocnienie pokoju świata. Co do przystąpienia Rosji do Ligi Narodów, to jakkolwiek Rosja nie podziela w tym względzie stanowiska Anglii, to jednak rząd sowiecki skłonny jest do przystąpienia do takiej organizacji międzynarodowej, w której udział wzięłyby wszystkie państwa, z warunkiem, że przystąpiłaby Rosja do tej organizacji z własnej inicjatywy i na zasadach bezwarunkowej równości. Mowca nie sądzi, aby różnice istniejące pomiędzy Anglią a Rosją w dziedzinie struktury społecznej tych państw mogły stanowić przeszkodę dla wznowienia ekonomicznych i politycznych stosunków. Mowca

PODZIELA CAŁKOWICIE PUNKT WIDZENIA RZĄDU ANGIELSKIEGO.

że nieodzownym warunkiem osiągnięcia wzajemnego zaufania jest Niemieszanie się do stosunków wewnętrznych.

W zakończeniu Rakowski oświadczył, że życzeniem delegacji rosyjskiej jest poruszenie w pierwszej linii tych zagadnień politycznych i ekonomicznych, które interesują obie strony, a których rozwiązanie przyczyni się do wzmocnienia wzajemnego zaufania.

Zwycięstwo republikanizmu w Grecji.

Plebiscyt wypadł na rzecz republiki.

ATENY, 11. 4. (Pat.) Przy wczorajszym plebiscytcie stolica opowiedziała się w znacznej większości za ustrojem republikańskim. Republikanie urządzili entuzjastyczne manifestacje na cześć republiki. Miasto było iluminowane i bogato dekorowane. Prezydent ministrów Papanastasiu wygłosił mowę do tłumów, w której oświadczył między innymi, że rezultat plebiscytu jest nie tyle zwycięstwem jednej partii nad drugą, ile raczej zwycięstwem narodu nad samym sobą. Prezes ministrów dał wyraz woli rządu stosowania programu pojednania i ogólnego zbliżenia warstw i stronnictw, przyczem wezwał wszystkich do wyciągnięcia braterskiej dłoni do dotychczasowych przeciwników politycznych

w celu skutecznego i energicznego popchnięcia Grecji na drogę postępu i rozwoju.

ATENY, 11. 4. (Pat.) Urzędowo donoszą: Jak wynika z danych nadesłanych do chwili obecnej 76 procent oddanych głosów padło za republiką.

ATENY, 11. 4. (Pat.) Prawie ze wszystkich prowincji nadeszły już wyniki plebiscytu. Przeciwnie wypowiedziało się 70 procent za republiką. — Prasa oraz opinia publiczna witają z zadowoleniem zwycięstwo republiki i wypowiadają nadzieję, że zwycięstwo to będzie początkiem nowej ery w Grecji i doprowadzi do gospodarczej odbudowy państwa.

Z sali sądowej.

Morderstwo z zemsty.

Marcin Ardeli był dozorcą leśnym w lasach Lelechówki koło Janowa. Pilnował lasów wiernie, tak, że grubo sobie narażał okolicznych mieszkańców, których o kradzież drzewa często niesłusznie posądzał. A już największy żal miał do niego 26-letni Stefan Holiczek, zamieszkały w Lelechówce, u którego policja dokonała rewizji w obecności Ardelego, poszukując skradzionego drzewa.

Dnia 16. grudnia ub. r. spotkał się Stefan Holiczek z Ardelem w szynku w Janowie. Po krótkiej utarczce Ardeli dźgnął Holiczka w nogę nożem i byłoby odrazu do-

szło do krwawej masakry, gdyby policja nie była obu rozjuszonych przeciwników rozdzieliła.

Holiczka, wyszedłszy z szynku ze swymi przyjaciółmi, powziął postanowienie krwawej zemsty. Podniecał go zwłaszcza do odwetu Michał Sadura, który radził, aby Ardelemu „urządzić bał“.

Holiczka zaczął się więc wraz z przyjaciółmi na Ardelego i dopadłszy go po kilku godzinach w lesie, urządził mu taką łaźnię, że Ardeli po kilku godzinach ducha wyzionął. Holiczek zaopatrzony w noż ugodził Ardelego w plecy, jego towarzysze mu pomagali, bijąc Ardelego kołami, wyrwanymi z płotu, a nawet dragami dębowymi, aż go zatłukli na śmierć.

Wczoraj przed sądem przysięgłych rozpoczęła się pod przewodnictwem s. o. Dukietki rozprawa przeciw Stefanowi Holiczekowi, Janowi Ploszajowi, Dmytrovi Paraniakowi i Tomaszowi Holiczekowi, obwinionym o zbrodnię morderstwa, ponadto przeciw Michałowi Sadurze o współwiny w morderstwie. Oskarżeni tłumaczą się, że będąc w krytycznym czasie w stanie zupełnego opilstwa nie wiedzieli, co czynią. — Wczoraj przesłuchano cały szereg świadków, a lekarz sądowy odczytał orzeczenie lekarskie, z którego wynika, że pchnięcie nożem w plecy nie spowodowało śmierci Ardelego, lecz silne uderzenie twarde narządami w czaszkę, tak, że się roztrzaskała.

Oskarżonych bronią adw. Maciełowski, Żywicki, Kuryś, Akser i Wołoszyn. Oskarża prok. Paklikowski

Sąd doraźny

We środę 16. bm. o godz. 9 rano rozpoczęła się sąd doraźny nad Janem Banachem i Makarem Guśkiewiczem, oskarżonym o napad rabunkowy z brocią w rękę. Oskarżenie wnosi prok. Sywulak

O szpiegostwo.

W sobotę rozpoczęła się rozprawa tajna o zbrodnię szpiegostwa przeciw Eugeniuszowi i Wiktorowi Tkaczom i Włodzimierzowi Lewickiemu. Razem z nimi działał Feliks Maryniec, już dawniej skazany na 3-letnie więzienie za szpiegostwo. Rozprawa z powodu niejawienia się jednego ze świadków została przerwana do środy. Trybunał orzekający, który sprawę prowadzi, stanowią: r. Niewiadomski, Socha i Meyer.

Włamanie i kradzieże sklepowe.

Przedostatniej nocy nieznani sprawcy dostali się do piwnicy w realności przy ul. Pańskiej 1. 18. i tu wybili otwór w sklepieniu przez który dostali się do sklepu galanteryjnego Tobiasza Senhapika. Tu skradli znaczną ilość bielizny i różnego towaru. Włamywacze prawdopodobnie zostali spłoszeni gdyż uchodząc w pośpiechu pozostawili dużo i kaszkiel.

W realności przy ul. Łukasieńskiego nocą włamali się złodzieje do magazynu meblowego Józefa Czysta i skradli 8 krzesel, wartości 160 milj. marek. Następnie włamali się do sąsiedniej winiarni Zygmunta Weissa, w której rozgospodarowali się na dobre. Z beczek spuścili wino do 60 próżnych flaszek, które unieśli wraz z 15-ma flaszkami wina oryginalnego. Szkoda wyrządzona wynosi 1 miliard marek.

Ze sklepu Jakóba Dorta przy pl. Krakowskim pod 1. 7. skradziono 20 par spodni wartości 200 milj. marek. Policja aresztowała czterech osobników podejrzanych o tę kradzież.

Do sklepu z towarami żelaznymi Arona Euselberga przy ul. Kazimierzowskiej nocą usiłovali włamać się złodzieje. Spłoszeni zbiegli jednak z ńmieniem.

Zakończenie strajku górników.

WARSZAWA, 14. kwietnia. (Pat.) W dniu 14. bm. praca we wszystkich kopalniach Zagłębia Dąbrowskiego została podjęta. Rokowania w sprawie zawarcia nowej umowy w górnictwie rozpoczyna się później.

Po wyroku na uczonych rosyjskich.

MOSKWA, 14. kwietnia. (Pat.) „Ros. Ag. Tel.“ podaje, że wykonanie wyroku na skazanych w procesie kijowskim profesorów zostało wstrzymane. Sąd najwyższy polecił przesłać sobie akta sprawy.

Hugo Stinnes zamieniony w popiół.

BERLIN, 14. 4. (Pat.) Dziś w południe zostały spalone zwłoki Hugona Stinnesa.

Echa sądowe wypadków listopadowych.

KRAKÓW, 13 kwietnia.

W sądzie wojskowym w Krakowie toczyła się rozprawa przeciw kpt. Stanisławowi Długockiemu, oskarżonemu o pochwalanie zająć listopadowych. Według aktu oskarżenia kpt. Długocki jadąc z Krakowa do Niepołomic pociągami, w przedziale III. klasy razem z por. Rosenbergiem i innymi osobami dnia 8. listopada po zajęciach krakowskich toczył dyskusję polityczną, a między innymi piętnował mobilizację strajkujących kolejarzy, jako rzecz bezprawną, oraz, że nie powinno się tłumić strajków przy pomocy wojska. Następnie ostro krytykował wypadki krakowskie i przypisywał w dosadnych słowach winę za te wypadki rządowi. Również miał się wyrazić, że wojsko nauczyło się rozumu, a robotnicy strzelać i uznawał to za dobre w związku z krwawymi wypadkami w dniu 6. listopada.

Czyni to stanowią według aktu oskarżenia zbrodnię zakłócenia spokoju publicznego z § 65 u. k., występki nieposłuszeństwa z § 92 k. k. w., oraz występki przeciw publicznemu spokojowi i porządkowi z § 305 u. k.

Na wczorajszej rozprawie oskarżony tłumaczył się, że reagował tylko na zapatrywanie wyrażone przez por. Rosenberga ze stanowiska wojskowo-taktycznego, które to zapatrywanie zdradzało wielką nieznajomość taktyki.

Po zamknięciu postępowania dowodowego, i dłuższej naradzie trybunału, przewodniczący późnym wieczorem ogłosił wyrok uwalniający oskarżonego od zarzutu zbrodni naruszenia spokoju publicznego z § 65 u. k., zbrodni gwałtu publicznego z § 81 u. k., występków zakłócenia spokoju publicznego z § 305 u. k., oraz występków nieposłuszeństwa z art. 92 kod. wojsk. Motywa wyroku uwalniającego sąd oparł zasadniczo na niewiarygodności zapodań por. Rosenberga.

Trybunałowi przewodniczył maj. Florek, brskarzał prok. Wolff, bronił adw. dr. Heski.

W sądzie okręgowym karnym, przed s. o. Stolyhwa toczyła się rozprawa przeciw funkcjonariuszom kolejowym: Józefowi Jeleniowi i Józefowi Kani, oskarżonym o to, że podczas strajku kolejowego w listopadzie ub. r. objeżdżających drewną przestrzeń z Bierzanowa do Podłęża inż. Fr. Hoeschla i inż. Rogalskiego obrzucili kamieniami. Obaj oskarżeni zostali zasądzeni za przekroczenie z § 131 u. k. na karę aresztu przez 2 miesiące.

WSTRYMANIE RUCHU W ELEKTROWNI PODCZAS GENERALNEGO STRAJKU LISTOPADOWEGO.

W sądzie okręgowym karnym przed s. o. Pelczarem toczyła się rozprawa przeciw funkcjonariuszom elektrowni miejskiej w Krakowie: Reingruberowi, Puchalskiemu, Kieratowi, Fryczowi, Lisowskiemu, Gregorczykowski, Tarnawskiemu, Salawie, Oganowi, i Gierlerowi. Oskarżeni są o to, że w nocy z 4 na 5 listopada, dowiedziawszy się, że wezwano wojsko, celem zapobieżenia zatrzymania pracy w elektrowni, wstrzymali maszyny, i odeszli z pracy, co stanowi przekroczenie z par. 132 u. k., niebezpieczeństwo dla własności i zdrowia. Oskarżeni na wczorajszej rozprawie bronili się tem, że otrzymali polecenie wstrzymania ruchu w elektrowni od swoich władz partyjnych PPS, i jako karni członkowie partji, przyłączyli się do strajku i uważają strajk za prawo zagwarantowane konstytucją. Po przesłuchaniu dyr. Bielińskiego, który zeznał obciążająco dla oskarżonych, z powodu nieprzybycia kilku świadków, rozprawę odroczone na 7. maja r. b.

OBRONCY I ŚWIADKOWIE W ROZPRAWIE WOJSKOWEJ. ZAJĄĆ LISTOPADOWYCH.

Na rozprawę wojskową w sprawie zająć 6. listopada, który rozpocznie się dnia 15. maja w krakowskim sądzie wojskowym, zawezwani zostali jako świadkowie, między innymi gen. Becker, ówczesny komendant obozu warownego, oraz pułk. Frendel, szef odcinka, Śródmieścia i ulicy Dunajewskiego w czasie walk ulicznych w Krakowie. Nadto mają być zawezwani, jako świadkowie, gen. Czikiel, b. minister Kiernik, b. wojewoda dr. Galecki, b. dyrektor Rekiwicz, oraz wojewoda Kowalikowski. Obrona oskarżonych przyjęła ostatecznie adw. dr. Heski (broni kpt. Obiedzińskiego), adw. dr. Z. Kwieciński (broni por. Nowa-

kowskiego i por. Skarskiego), oraz adw. dr. Woźniakowski (broni maj. Biernackiego). POLICJA DALEJ ARESZTUJE W SPRAWIE 6. LISTOPADA.

Jak się dowiadujemy, w sprawie zająć 6. listopada aresztowała policja niejakiego Mieczysława Batkę, którego brat, urzędnik pocztowy, został zabity w czasie rozruchów na pl. Szczepańskim. Aresztowanie nastąpiło dlatego, że Batko po pijanemu przechwalał się, że on jest tym, z ręki którego padł rotmistrz Bochenek. Policja wykazała podobno, że aresztowany Batko brał czynny udział w rozruchach. Batkę odstawiono do więzień wojskowych.

Władze warszawskie zwolniły z tajemnicy urzędowej b. wojewodę dr. Galeckiego b. dyr. policji Rekiwicza i gen. Czikiel w związku z wypadkami listopadowymi. Na rozprawę cywilną wezwani zostaną wyżej wymienieni, jako świadkowie.

Wrażenia wojskowe z niedzieli.

Otrzymujemy nast. pismo.

Poprzedniej już niedzieli wybrałem się na Wulkę. Zaszedłszy pod koszarę jazdy musiałem mimowoli zwrócić uwagę na to, co się w nich dzieje. Zajmowało mnie to więcej jako byłego wojskowego. Ze zdumieniem też patrzyłem, a jeszcze większy ból odczuwałem, widząc, co się dzieje w koszarach wojska polskiego. Żołnierze pozostawieni sami sobie wyprawiali rzeczy, dowodzące, że niema nad nimi żadnego nadzoru. Konie puszczone samopas uganiały pomiędzy budynkami, żołnierze za nimi i za sobą nawzajem, a poważnie się zajmowali się dziewczkami, które przyszły ich odwiedzić. Stałem przeszło godzinę na moście prowadzącym ponad torami kolejowymi i nie widąc było końca temu zachowaniu się, które raczej odpowiadałoby mieszkańcom nieszczęśliwym leżącemu z przeciwnej strony Kulparkowa. Przez cały ten czas nie dostrzegłem ani oficera, który powinien pełnić służbę w koszarach, ani pod-officera, chyba że byli pomiędzy szalejącymi.

Cheąc się upewnić, że to była wyjątkowa niedziela, że tylko coś nadzwyczajnego zezwoliło na tego rodzaju zachowywanie się żołnierzy i niszczenie koni, powtórzyłem w tę niedzielę wycieczkę w tę samą

stronę. Niestety znalazłem stan jeszcze gorszy, jeżeli to wogóle jest możliwe. Tym razem zobaczyłem jednak oficerów pułku, stojącego w tych koszarach, lecz nie w służbie. Jechali od strony tych koszar na koniach w towarzystwie pań, ucznia szkoły kadetkiej i t. d. Jak poprzednio tak i tym razem nie sam byłem widzem tych zastanawiających objawów. Wszyscy wyrażali oburzenie a największe ludzie tak zwani prości, którzy również pamiętają inny sposób życia, zachowania się żołnierzy w koszarach i szanowania koni a zatem dobra publicznego.

Z bolesną rezygnacją mówiła o tem, cośmy widzieli pewna pani z Cieszyna, opowiadając, jakie wrażenia odnosi i tam ludność polska z powodu zachowywania się wojska. Bawienie się w wojsko nie wystarczy, trzeba być wojskiem z ducha a nie formy.

Sądzimy, że trzeba raz skończyć z wielkimi słowami, hasłami, lekkomyślnością i wziąć się i na tem polu z poczuciem odpowiedzialności za każdy czyn do świadomej celu, poważnej a surowej pracy w rzeczach podstawowych każdej organizacji, a przede-wszystkiem wojskowej.

— : —

Z dnia.

Gdy wychrzczona żydówka jest antysemitką

Lewi - Stroński, Neuwert - Nowaczynski, Goldscheider - Goryński, Jawitz - Panenkowa i jak się tam jeszcze te „filary“ polskości w obozie „narodowym“ nazywają od szeregu lat toczą walki narodowościowe z „mniejszościami“, pastwiąc się szczególnie w barbarzyński sposób nad swymi „ziomkami“, nieprzechrzczonymi. Prasa lewicowa zarzucała im, że „splwają na swój ród“ i wytykała im całkiem słusznie, że pochodzenia swego się wstydzą, że się z nim ukrywają, bynajmniej nie rzucając na nich anatemy za to, że pochodzą z pnia semitów.

Zrozumiała to inaczej wojownicza niewiasta z obozu narodowego p. Panenkowa, i wystąpiła z repliką w sposób ściśle talmudyczny sformułowaną.

Oto na łamach „Myśli narodowej“ pisze p. Panenkowa:

„Chodzi o to, że obóz lewicowy, wyłączenie jakoby par excellence demokratyczny, postępowy i tolerancyjny, jedyny jakoby w Polsce rzecznik i strażnik wolności i przekonań oraz praw „człowieka i obywatela“ kwestjonuje? prawo polaków pochodzenia żydowskiego (także zresztą Niemców i wogóle niepolskiego...) do posiadania przekonań narodowych, a choćby tylko wogóle nie lewicowych? kwestjonuje ich prawo do współpracy z obozem umiarkowanym, już nie tylko organizacyjnej, ale nawet luźnej publicystycznej, nawet tylko literackiej czy innej apolitycznej.“

Z jakiegoż to oni lewicowcy tytułu kwestjonują prawa takiego właśnie, wyjątkowo prawicowego, ale bądź co bądź także

„człowieka i obywatela?“

...Jest przecież faktem, którego wymowy, zagłuszyć nie zdola żaden tendencyjny, umyślny, suggestywny krzyk o „zażydzeniu“ ósemki czy prasy, że jeśli o Polaków pochodzenia żydowskiego chodzi, to tylko bardzo nieliczne, na palcach policzyć się dające wyjątki nie znajdują się dziś w szeregach członków lub sympatyków lewicy. Jeżeli więc nawet te wyjątki zdaniem lewicy, cięń rzucają na prawicę, to w jakimże mroku ponurym pogrążona jest sama lewica!

Dlaczegoż to Polak pochodzenia niemieckiego może bez sprzeniewierzenia się sobie samemu, bez ubliżenia prawom logicznym i moralnym zwalczać Niemców, niemieczność i niemieckość — a Polak pochodzenia żydowskiego miałby tracić prawo zwalczania żydostwa i żydowskości, gdy czynniki te występują jako siły dla Polski i narodu polskiego niebezpieczne i wrogie? Cóż to znów za dziki przywilej, niewiadomo dlaczego tak namiętnie broniony przez lewicę polską?

Autorka perfidnie się broni. Chodzi o to, aby ani Polacy pochodzenia żydowskiego tego pochodzenia się nie wypierali i nie wstydzili, aby każdy mógł ocenić ich wartość moralną. Lewica ich tylko demaskuje.

Z wydawnictw.

„GŁOS NIEZALEŻNY“, pismo socjalistyczne, organ Związku Niezależny Młod. Socjal. zawiera artykuły: Zagadnienie przyszłości w socjalizmie; Deklaracja programowa komuny paryskiej; Marx jako wspomnienie i cały szereg innych. Numer uzupełnia bogatą kroniką życia akademickiego. Pismo przedstawia się imponująco i stoi na b. wysokim poziomie.

Adres redakcji: Warszawa, Wspólna 19. Do odbioru w Księgarni Ludowej, ul. Szajnochy 132.

„Parlament“ kolejowy

czyli kolonia domów kolejarzy we Lwowie.

Przy ul. Gródeckiej we Lwowie stoi blok domów kolejowych, zwany popularnie „parlamentem“, gdzie mieszka przeszło 600 rodzin. Przyjawszy zaś, że każda z tych rodzin składa się przeciętnie z 4 osób, są po 1 1/2 i więcej, to dojdziemy do cyfry dość pokaźnej, bo aż 2.500 dusz, coś jak Holjów albo inna Zarwanica.

Porównanie to wobec stanu tych domów jest za łagodne.

Niegdyś za „lepszych przedwojennych“ czasów domy te przedstawiały się okazale, tak pod względem zewnętrznego wyglądu jak i wewnętrznego porządku i czystości: przy wzorowych chodnikach był dobrze utrzymany trawnik, ścieki były oczyszczone, wieczorami zaś cały ten interes był należycie oświetlany.

Wszystko to jednak niestety należy już do przeszłości. Z trawnika ani śladu, chodniki pozapadane, miejscami bez płyt kamiennych, na gościńcu i podwórzach nie zamiatanych od r. 1915, stopy gnoju, śmiecia, kości, lup z ziemniaków papieru i wszelkich innych odpadków wyrzucanych po prostu przez okna, ścieki zanieczyszczone, toteż w kałużach wody bawia się dzieci w kątach poza murami, pod rynami pełno odchodów ludzkich; a gdy tem wszystkim zacznie się pieścić choć przez parę minut wiosenne słońce, wyobrazić sobie można co to za raj musi być i jakie w nim powietrze: okna w każdym razie nie sposób otworzyć. O świetle niema mowy, ani na chodnikach, ani po bramach: to też prawdziwie nieszczęśliwy jest ten, który musi nocą przechodzić tamtędy, a jest prawie takich połowa, którzy ze względów służbowych jak konduktorzy, maszyniści są zmuszeni do tego. Dodać jeszcze należy, że ta uliczka między domami jest nie tylko przez samych tam zamieszkałych nieczyszczona, chodzą tamtędy ludzie z całego prawego placu Unji Brzeskiej przez stary cmentarz gródecki.

„Marszałkiem“ parlamentu jest stary, jęgodzi, zdzieciniały już, cierpiący w dodatku na podagrę, nie dziw więc, że nie interesując się wypadkami świata, cały rok nie wystawia nosa z łaźni kolejowej, gdzie całym dniami się wygrzewa.

Przed wojną każda brama, których jest 36, po 16 lokatorów, miała osłonego dozorcę, który miał dbać o porządek i czystość w swojej bramie i na podwórzu, za co miał darmo pomieszkanko, dziś, bramy nie ma kto zanymać, piwnie także, to też nikt nie jest pewnym życia i mienia, każdy kładzie się spać ze strachem.

„Ale coż robić, „na pochyle drzewo i koza skacze“ tak mówi przysłowie, są też i tutaj kozy, których jest coś 5 sztuk na

podwórzu, skaczą i gryzą nawet spokojnego człowieka; wtajemniczeni powiadają, że je „ktoś“ trzyma do spółki z p. „marszałkiem“. O i nie tylko kozy tu mamy, ale kury, gęsi, kaczki fruwały z pieter na głowy przechodniów, jak oswojone gołębie. A jednak to inwentarz niekompletny. Pewnego pięknego poranku dziwny widok uderzył mieszkańców środkowego podwórza: oto pod samymi oknami stoi jakaś szopa, czy karuzela, powiadają, że to ma być stajnia. Cierpią mieszkańcy, bo zasłania światło i swoim niemilym wyglądem czarnych „szweli“ wzbudza odrazę. Ale nie koniec jeszcze. Są tu klozety wspólne dla dwóch lokatorów, ale korzystając z nich to i prawdziwa udręka, bo rury nieubezpieczone przy rozbitych oknach pozamarzały, woda obecnie nie może spływać i rozlewa

się po kurytarzu; w wielu miejscach rury od mrozu popękały w ścianach, narażając przez to sąsiednie mieszkania na wilgoć. Żyją tam, którzy pamiętają jak to chodni-ki, dywany i t. d. trzepało się na trzepal- niach pośrodku podwórza, dziś ile razy przechodzi się chodnikiem, to zawsze ktoś z okna wytrzepie śmiecie na głowę i ubra- nie przechodnia.

Tak oto w przybliżeniu wygląda ten bałagan, to źródło cholery i dżumy, który może się stać nieszczęściem dla wielu rodzin a może i całego Lwowa. I niema czyn- ników, któreby wglądnęły w ten porządek.

Coż na to fizykał miejski, przecież to są kpiny ze wszelkich najprymitywniej- szych zasad porządku i czystości. Czas naj- wyższy zaradzić złemu. Nikt niema prawa igrać z życiem 2.000 ludzi i Świetna Dyrek- cja kolejowa, nawet wtedy, gdy ci biedacy nie mogą strejkować, a o pomieszkanko lep- sze trudno.

—:—:—

Oszustwa maślane.

(Uwagi przedświąteczne).

Drobne to sprawy. Jakże one jednak charak- teryzują poziom moralny tych prostaczków wiej- skich Bogu ducha winnych, co to niby nie za- kosztowali cywilizacji zachodniej, a jednak w tak rafinowany sposób umieją oszukiwać. Wczoraj pe- wna drobna handlarka w rynku sprzedawała masło. Przekroiwszy oselkę masła na pół przekonała się, że w samym środku bryły maślanej jest otwór za- pełniony wodą. Ktoby uwierzył, że kobieta wiejska, która handlarce masła dostarczyła wykaże aż tyle sprytności i zręczności. Dla powiększenia wagi o kilka lub kilkanaście dekagramów, misternie wy- draża w masle otwór, napienia go wodą, oblepia następnie masłem, tak, że póżornie czyni się z tego stateczna bryła, w środku której jest dziura wy- pełniona wodą.

Ale to jeszcze najmniejsze oszustwo. Są gor- sze. Bardzo dowcipna jest oselka... lodu, wierzchem oblepiona masłem, co razem ma stanowić „masło“: powszechne, nie budzące już nawet zgorszenia jest masło „zarabiane“ to jest „uzupełnione“ maślanką, czasami serem dla powiększenia wagi. Częstoimi odbiorcami loju bydlęcego są obok istotnych bieda-

ków kobiety wiejskie. — To na „masło“ — zape- wnia mnie rzeźnik — na zapytanie, czy to nędza zmusza chłopów do kupowania loju. Niektórzy ku- pują z istotnej potrzeby, inni na fabrykację masła.

Masło mieszane z tojem, to artykuł dość czę- sto oferowany na targu. Zewnętrznie niczem się nie różni i trzeba oka znawcy albo chemika, aby się na tym preparacie poznać.

Ostatnio donoszą z Krakowa, że już i większe przedsiębiorstwa dopuszczają się oszustw na więk- szą skalę. Oto firmą Henryk Lówi w Podgórzu dostarczyła konsumowi „Proletariat“ 100-kilogra- mową pakę masła. Ponieważ masło miało wygląd podejrzany, „Proletariat“ wysłał próbkę do zbada- nia miejskiej pracowni chemicznej, która stwier- dziła 30 proc. zawartości tłuczonych ziemniaków w masle. Sprawę skierowano do prokuratury.

W każdym razie w czasie wzmożonych zaku- pów masła na baby wielkanocne trzeba z większą rezerwą odnosić się do bab wiejskich sprzedają- cych masło. Bezwzględne oddanie do badania che- micznego fałszowanego artykułu przeproszyłoby nieco oszustki wiejskie.

Komunikaty.

× POLSKIE TOWARZYSTWO POLITECHNICZ- NE. We środę, dnia 16. kwietnia br. o godz. 6-tej wiecz. wyjątkowo odbędzie się tygodniowe zebranie, na którym p. prof. Dr. Maksymilian Małakiewicz wygłosi referat: „Zawalenie się przegrody doliny Gleno we Włoszech Północnych odnośnie do innych katastrof wodnych“ a następnie p. b. Minister Inż. Józef Pruchnik wygłosi referat p. t.: „Ośmiogodzinny dzień pracy ze stanowiska naukowego“. — Goście mile widziani.

Sprawy partyjne.

XXVIII I OSTATNIE ZEBRANIE Szkoły partyj- nej, odbędzie się we wtorek 15. b. m. punktualnie o godz. 7-mej wieczór w lokalu przy ul. Brajerow- skiej 1. 8. Mówić będzie tow. Mikołaj Hankiewicz.

Uprasza się towarzyszy o liczny udział.

Sekretariat O. K. R. PPS.

Inserujcie w Dzienniku Ludowym.

Za wiersz milim. 1 szpaltowy zwykle za tekstem
Zł. — 10. Nadesłane Zł. — 30, w tekście Zł. — 50.

OGŁOSZENIA

Na 1-ej str. Zł. — 60. Drobne ogł. za słowo Zł. — 08.
Komunikaty Zł. — 40, zamiejscowe o 25% drożej.

1 złp. = 1.800.000 Mp. Ceny ogłoszeń w złp. obliczanych po urzędowym kursie franka złote, podawanego codziennie.

PANIE

KAPELUSZE

PANOWIE

319—2

ostatniej kreacji nadeszły do specjalnych magazynów kapeluszy

RUDOLFA NEUWELTA

we Lwowie, plac Marjacki 8, — ul. Kazimie-
rzowska 25, Gródecka 72, Fabryka: Balonowa 3.

HURTOWNIA WIN I WÓDEK

FRANCISZKA MOSZKOWICZA 323-4
LWOW, KOŁŁATAJA 2

poleca na Święta hurtownie i detalicznie znakomite gatunki
wódki fl. od 2.500 000 mk. i szlachetne wina różnych marek,
fl. od 3.000 000 mk. — Na składzie po przystępnych cenach

WINA LECZNICZE.

Klasa pracująca

kupuje pończochy, skarpetki i t. p. naj-
trwalsze i najtaniej u firmy
PFAU, Lwów, Rynek 19,
bo wchód przez sieć.

128

Bacność!! Ceny konkurencyjne!!

Wykonuję wszelkie roboty w zakresie krawiectwa mę-
skiego wedle najnowszych zurnali. — Bajecznie niskie
ceny, bo w podwórzu l. p.

106

M. Zuckerkandel

Lwów, ulica Kazimierzowska 47.

NA RATY!

Płótna, Zefiry, Dymki, Wsypy, Pończochy, KAMIZELKI wełniane, oraz wszelką konfekcję dla Pań i dzieci sprzedaje **D. Schranz** Lwów, Łyczakowska 24a róg Hoffmana.

Ciesz
tanie
kupić?

Spiesz do Lufta! 18 ratach 18

Towary wydajemy przy pierwszej racie. **Płaszcz, Kostjumy, Raglany, Ubrania** męskie i dziecięce, **Koldry**, 333-15 **Znana z taniości firma** **Izydor LUFT** Lwów, ul. Kazimierzowska 51

UŻYWAJcie pasty do obuwia ERDAL

w puszkach 1/4 kilowych do nabycia w hurtowni

Marbasa Wildera Lwów, Szpitalna 8

Telefon Nr. 1406.

174-

Półtoraroczna dziewczynka chrześcijańska, zdrowa i ładna do darowania. Wiadomość u dozorczyńni domu przy ul. Listopada 19. 30-2

RTYNOWANA ZARZĄDCZYNI izr. z dobrymi świadectwami przyjmie na czas wakacji posadę w jakimkolwiek miejscu kąpielowym. Łaskawe zgłoszenia pod „Zarządczyni“ do Administracji „Dziennika Ludowego“.

Rok założenia 1881

ARTYKUŁY DOMOWO - GOSPODARCZE

MYDŁO „ŁABĘDŹ“!!!

GLÓWNY SKŁAD FARB I MATERJAŁÓW

ALOJZY HÜBNER Lwów, RYNEK 38

DRUKI I STAMPILIE

wykonuje **DRUKARNIA I WYROB PIECZĘCI**

I. FRIEDMANA

Lwów, ul. Sykstuska 4.

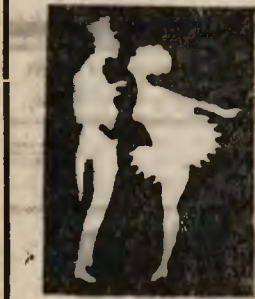
**Nadzwyczajna okazja
NA LATO!!!**

Wobec dużego powodzenia, jakie miały nieprzemakalne płaszcze oryginalne francuskie w zeszłym roku, nie byliśmy w stanie wykonać wszystkich zamówień, chcąc jednak w tym sezonie zaspokoić wszystkich żujących sobie mieć oryginalny płaszczyk nieprzemakalny z fabryki **J. Diestrieux Pere et Fils w Paryżu**, postanowiliśmy się o wyłączenie sprzedawcy i sprowadzić wyżej wymienione płaszcze w większej ilości i jeszcze wówczas, kiedy kurs franka francuskiego był u nas w Polsce niski, przeto jesteśmy w stanie sprzedawać taniej od wszystkich innych, a mianowicie po 72,500.000 za sztukę. Oryginalny francuski płaszczyk „Maxim“ (model 1934 r., patrz rysunek) jest niezbędnym podczas deszczu, gdyż jest zupełnie nieprzemakalny, a w pogodę zastępuje zupełnie najelegantsze okrycie, dzięki krojowi, fasonowi i wykończeniu. Kolory: popielaty, szary, bez, khaki i przepiślowo wojskowy kolor. Na prowincję wysyłamy płaszcze niezwłocznie po otrzymaniu zamówienia z podaniem życzonego rozmiaru 44, 46, 48, 50 i 52, lub podać prosimy w centymetrach wzrost i szerokość w plecach, za pobraniem pocztowym.

Z powodu tego, że jedynym źródłem płaszczy „Maxim“ jest firma nasza (wszelkie inne są nieoryginalne), gwarantujemy Sz. P. Klientom, że w razie gdyby płaszczy okazał się nieodpowiedni, przyjmujemy takowy z powrotem i zwracamy pieniądze.

Z zamówieniami prosimy się zwracać do działu płaszczy nieprzemakalnych **Warszawskiej Spółki Manufakturowej, Warszawa, Japna 18**, telefon nr. 248-80 (I. piętro). Hurtownikom, robotnikom i poważniejszym odbiorcom przy większych partiach rabat.

Uwaga: Ceny wyszczególnione w niniejszym ogłoszeniu obowiązują nas przy kursie złotego polskiego 1,800.000. P. S. Za przesyłkę i opakowanie dolicza się według taryfy pocztowej. 330-5

OBUWIE REKLAMOWO i na dogodnych warunkach poleca nowo założony

344-5 **SKŁAD FABRYCZNY T-wa**

„RODOHAN“ Lwów, pl. Gołuchowski 1 (Gmach Skarbka, naprz. Teatru Wiel.)

Dostawa dla Spółdzielni, Kółek rolniczych i kupców. Większe partie wprost z fabryki.

Dla prowincji ekspedycja pocztowa. **ZADAJCIE CENNIKÓW!** Telefony Nr. 13-20 i 15-40.

NA ŚWIĘTA!

FARBY NA PISANKI

ARTYKUŁY DOMOWO-GOSPODARCZE

GLÓWNY SKŁAD FARB I MATERJAŁÓW

ALOJZY HÜBNER, LWÓW, RYNEK 38

301

Konsumom i sklepom spożywczym

POLECA NA ŚWIĘTA

DROŻDŻE

PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI

LESIENICKA FABRYKA DROŻDŻY PRASOWANYCH

(Lesienice pod Lwowem).

Lwów, skrytka poczt. 30. :: Telef. 844. Na pisemne lub telefoniczne zamówienia w miejscu dostawa do miejsc sprzedaży. 346-1

NA RATY wszystkim a w szczególności P. T. Urzędnikom dajemy **NA RATY**

Ubrania, Raglany, Kurtki skórzane, Kurtki sukienne, Spodnie, Pryczęzy z najlepszych materiałów i po najniższych cenach

JÓZEF MARGULIES i O. B. PANZER

Lwów, pasaż Mikolasza 4 (wejście obok kawiarni „De la Paix“)

BACZNOŚĆ! Mała wystawa, boczna ulica, zato tanio kupisz!

Nowo otworzony **Magazyn DYWANÓW** pod firmą „ERCHA“ Lwów, Szajnoch 8 (róg Sykstuskiej), poleca po najniższych cenach: chodniki, portjery, firanki, kapy na łóżka, narzuty na otomany, ceraty, linoleum, fotele do składania, otomany, wkłady do łóżek, materje meblowe, koldry, koce, kilimy gliniarskie, hurtownie i detalicznie. Dla P. T. urzędników warunki ulgowe.

Na Święta! **PIWO**

W jasne i ciemne poleca handel delikatesów **K. Maksymowicz**, ul. Sokoła 1.

338-6

CEMENT, WAPNO, PA-

BLACHA pocynkowana. **DRZEWO** budowlane, **DESKI** po niskich cenach i szybko dostarcza: „PILOT“ Lwów, Batorego 4.

Żądajcie Piszczkowskiego mydła „VENUS“, „LEWEK“

i tłuśzcz „TOVOTTE“.

Przedstawiciel: „RODOHAN“ Lwów, Ossolińskich 6.

Telef. 13-20 Miarodajnym firmom dogodnie warunki. Tel. 13-20

Z powodu zmiany artykułów

WYSPRZEDAŻ

Pończoch damskich, kraj. i zagran. od 600 tysięcy mkp. Skarpetki męskie od 500 tys mkp.

wszystko w najnowszych kolorach i bardzo wielkim wyborze. **Ubranka** dziecięce najlepszej jakości po 10 mil. mk

Koszule damskie i męskie, krajowe i zagraniczne, od 6 milionów marek p.

Obuwie damskie i męskie, krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach i pierwszorzędnym „fabryk światowych“ od 30 milionów marek.

Obuwie dziecięce krajowe i zagran. od 17 milionów mk

Dziecinne sukienki wełniane od 15 milj. mkp.

sprzedaje firma

337

„WAJNGREN“ LWÓW, SYKSTUSKA 19 (w podwórzu na lewo)